

Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:6) om studiehjälp

Grundförfattningen i dess lydelse med införda ändringar

CSNFS 2001:6

omtryckt	CSNFS 2007:5
ändrad	CSNFS 2009:2
	CSNFS 2009:8
	CSNFS 2009:12
	CSNFS 2010:8
	CSNFS 2011:4
	CSNFS 2011:9
	CSNFS 2012:4
	CSNFS 2013:4
	CSNFS 2013:6
	CSNFS 2014:3
	CSNFS 2015:5
	CSNFS 2021:1

Observera att det kan förekomma fel i författningstexterna. Kontrollera därför alltid texten mot den tryckta versionen.

1 KAP. INACKORDERINGSTILLÄGG.....	5
BESTÄMMELSER I LAG OCH FÖRORDNING	5
DEFINITIONER.....	5
VEM SOM KAN FÅ INACKORDERINGSTILLÄGG	5
INACKORDERINGSTILLÄGGETS STORLEK.....	6
2 KAP. STUDIETAKT	7
BESTÄMMELSER I LAG OCH FÖRORDNING	7
VAD SOM SKA ANSES VARA STUDIER PÅ HELTID	7
UNDANTAG FRÅN KRAVET PÅ HELTIDSSTUDIER.....	7
3 KAP. TID SOM STUDIEHJÄLP FÅR LÄMNAS FÖR.....	7
BESTÄMMELSER I LAG OCH FÖRORDNING	7
LÄSÅRETS LÄNGD.....	7
LÄSÅRETS FÖRDELNING PÅ KALENDERHALVÄREN	8
STUDIEHJÄLP FÖR ANNAN TID ÄN LÄSÅR	8
4 KAP. EXTRA TILLÄGG	8
BESTÄMMELSER I LAG OCH FÖRORDNING	8
DET EKONOMISKA UNDERLAGET	8
5 KAP. STUDIEHJÄLP FÖR STUDIER UTOMLANDS.....	9
BESTÄMMELSER I LAG OCH FÖRORDNING	9
ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	9
SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR STUDIER UTANFÖR NORDEN	9
<i>Motsvarande utbildning.....</i>	9
<i>Studier som inte med lika stor fördel kan bedrivas i Sverige.....</i>	9
<i>Krav på folkbokföring.....</i>	10
UTBILDNINGENS LÄNGD	10
DAGLIGA RESOR	10
6 KAP. STUDIEHJÄLP UNDER SJUKDOM M.M.....	11
BESTÄMMELSER I LAG OCH FÖRORDNING	11
SJUKDOM	11
TILLFÄLLIG VÅRD AV BARN	11
LEDIGHET I SAMBAND MED ATT ETT BARN HAR AVLIDIT.....	11
VÅRD AV NÄRSTÄENDE	11
HUR DEN STUDERANDE REDOVISAR SIN FRÅNVARO	11
7 KAP. MINSKNING AV STUDIEHJÄLP	11
BESTÄMMELSER I LAG OCH FÖRORDNING	12
KRIMINALVÅRD.....	12
8 KAP. UPPGIFTSSKYLDIGHET FÖR DEN SOM TAR EMOT STUDIEHJÄLP	12
BESTÄMMELSER I FÖRORDNING.....	12
VAD SOM SKA ANMÄLAS	12
9 KAP. UPPGIFTSSKYLDIGHET FÖR LÄROANSTALTER	12
BESTÄMMELSER I LAG OCH FÖRORDNING	12
UPPGIFTER OM UTBILDNINGAR	12
UPPGIFTER INFÖR OCH VID STUDIESTARTEN	12
UPPGIFTER UNDER STUDIETIDEN	13
HUR UPPGIFTER SKA LÄMNAS.....	13
10 KAP. ANSÖKAN	13
11 KAP. UTBETALNING.....	13
BESTÄMMELSER I FÖRORDNING.....	13
BETALNINGSMOTTAGARE NÄR DEN STUDERANDE ÄR OMYNDIG	13

<i>Ensam vårdnad</i>	13
<i>Gemensam vårdnad</i>	14
<i>Särskilt förordnade vårdnadshavare</i>	14
<i>Utbetalning till annan</i>	14
VILLKOR FÖR UTBETALNING.....	14
IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER	16

Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:6) om studiehjälp;

beslutade den 16 maj 2001.

Ändring införd t.o.m. CSNFS 2021:1.

Med stöd av 2 kap. 2, 4, 6, 8, 14, 17, 20, 21, 24, 26, 29 och 34 §§ och 6 kap. 9 § studiestödsförordningen (2000:655) samt förordningen (CSNFS 1983:17) om bidrag till utlandsstuderande för dagliga resor, meddelar Centrala studiestödsnämnden (CSN) följande föreskrifter och allmänna råd.

1 kap. Inackorderingstillägg

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om inackorderingstillägg finns i 2 kap. 2, 3 och 7 §§ studiestödslagen (1999:1395), samt i 2 kap. 2 och 8 §§ studiestödsförordningen (2000:655).

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter och allmänna råd menas med

- Föräldrahem: Permanent bostad för den studerandes föräldrar. Om den studerande är gift eller sambo med någon som han eller hon har eller har haft barn tillsammans med, jämställs dock deras permanenta bostad med föräldrahem. Om den studerandes föräldrar inte bor tillsammans, menas med föräldrahem den bostad där den studerande bor under större delen av den tid som ansökan gäller. Om den studerande bor lika mycket hos sina båda föräldrar (växelvis boende), anses den studerande ha två föräldrahem. Om den studerande är placerad i ett familjehem eller ett annat enskilt hem som inte tillhör någon av föräldrarna, betraktas detta hem som föräldrahem. Om det finns särskilda skäl kan en annan bostad där den studerande varaktigt bor jämföras med hans eller hennes föräldrahem,

- Skola: Skolenhet enligt 1 kap. 3 § skollagen (2010:800) där den studerande får sin undervisning. Om den studerande genomför arbetsplatsförlagt lärande (APL) eller praktik under en viss del av läsåret eller kursen, ska arbetsplatsen eller praktikplatsen under den perioden anses vara hans eller hennes skola,

- Restid: Dels tiden på morgonen från det att den studerande lämnar hemmet till det att den ordinarie skoldagen börjar, dels tiden på eftermiddagen från det att den ordinarie skoldagen slutar till det att den studerande kommer hem. Restiden räknas utifrån resor med allmänna färdmedel,

- Motsvarande utbildning: Program och nationell inriktning i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan. Hänsyn tas inte till skillnader inom ramen för programfördjupning eller individuellt val. Hänsyn tas inte heller till om utbildningen är godkänd som särskild variant eller nationellt godkänd idrottsutbildning. (CSNFS 2013:4)

2 a § *Har upphävts genom CSNFS 2011:4).*

Vem som kan få inackorderingstillägg

3 § För att få inackorderingstillägg ska den studerande vara inackorderad. Den studerande kan få inackorderingstillägg om nedanstående villkor är uppfyllda:

1. Restiden mellan föräldrahemmet och den valda skolan är minst två timmar per dag under minst fyra dagar per tvåveckorsperiod, om den studerande inte är inackorderad.

2. Den studerande kan inte bo kvar i föräldrahemmet och gå en motsvarande utbildning utan att få så lång restid som anges i 1. (CSNFS 2011:4).

4 § Även om villkoren i 3 § 1 eller 2 inte är uppfyllda, kan inackorderingstillägg lämnas om

1. den studerandes föräldrar stadigvarande vistas utomlands och den studerande går i skola i Sverige,
2. den studerande läser på en folkhögskola och bor på internat på skolan, eller

3. det finns andra särskilda skäl för inackordering.
(CSNFS 2015:5)
De allmänna råden till 4 § 4 har upphävts genom CSNFS 2013:4.

5 § Även om villkoret i 3 § 2 inte är uppfyllt, kan inackorderingstillägg lämnas. Detta gäller om

1. den studerande vid ordinarie ansökningstillfälle i första hand har sökt, men inte blivit antagen, till en sådan utbildning som avses i 3 § 2,
2. den studerandes föräldrar har flyttat till en annan ort i Sverige efter det att de aktuella studierna har påbörjats och ett skolbyte inte kan ske utan väsentlig olägenhet för den studerande,
3. den studerandes föräldrar efter en utlandsvistelse har återvänt till Sverige efter det att de aktuella studierna har påbörjats och ett skolbyte inte kan ske utan väsentlig olägenhet för den studerande,
4. den valda utbildningen i huvudsak är skolförlagd medan den utbildning som avses i 3 § 2 är gymnasial lärlingsutbildning, eller
5. den valda utbildningen är riksrekryterande enligt 5 kap. gymnasieförordningen (2010:2039).

(CSNFS 2011:4).

5 a § Inackorderingstillägg lämnas inte om en av den studerandes föräldrar, som också är den studerandes vårdnadshavare eller var det innan den studerande fyllde 18 år, är bosatt inom två timmars restid från den valda skolan. (CSNFS 2013:4)

Inackorderingstilläggets storlek

6 § Inackorderingstilläggets storlek beror på färdvägsavståndet, enkel väg, mellan föräldrarnas bostad och skolan enligt följande tabell.

<i>Avstånd i kilometer</i>	<i>Kronor per månad</i>
0–44	1 190
45–84	1 315
85–124	1 460
125–174	1 625
175–224	1 770
225–599	1 875
600–899	1 980
900–1 299	2 160
1 300–	2 350

(CSNFS 2009:2).

7 § *Har upphävts genom CSNFS 2009:2.*

8 § *Har upphävts genom CSNFS 2009:2.*

9 § *Har upphävts genom CSNFS 2009:2.*

2 kap. Studietakt

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om studietakt finns i 2 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 2 kap. 4 § studiestödsförordningen (2000:655).

Vad som ska anses vara studier på heltid

2 § Med heltidsstudier menas att den studerande

1. studerar på heltid enligt författning eller kursplan eller motsvarande som gäller för utbildningen, och
2. deltar i den verksamhet som ingår i utbildningen, om han eller hon inte har giltigt skäl att utebli. Om den studerande har några enstaka timmars frånvaro utan giltigt skäl under en månad anses den studerande ändå studera på heltid. (CSNFS 2011:4).

De allmänna råden till 2 § har upphävts genom CSNFS 2011:4.

2 a § *Har upphävts genom CSNFS 2013:6.*

Undantag från kravet på heltidsstudier

3 § Studiehjälp får lämnas om den studerande

1. får särskild undervisning med stöd av 24 kap. 17 eller 20 § skollagen (2010:800),
2. deltar i en utbildning som enligt 11 kap. gymnasieförordningen (2010:2039) är speciellt anpassad för svårt rörelsehindrade ungdomar,
3. i annat fall inte kan bedriva sina studier på heltid på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning, men bedriver sina studier i så stor utsträckning som förhållandena medger,
4. med stöd av 17 kap. 6 § skollagen har fått medgivande att bedriva studier av mindre omfattning än heltid på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller
5. med stöd av 9 kap. 6 § gymnasieförordningen har befriats från undervisning i en eller flera kurser, gymnasiearbetet eller gymnasiesärskolearbetet (reducerat program).

Undantaget från kravet på heltidsstudier gäller endast om den studerande deltar i undervisningen i enlighet med hans eller hennes individuella studieplan. (CSNFS 2013:4).

4 § Studiehjälp får lämnas trots att en studerande har en annan studietakt än heltid på grund av ogiltig frånvaro. Detta gäller om den studerande till följd av en funktionsnedsättning inte förstår konsekvenserna av den ogiltiga frånvaron. (CSNFS 2013:6).

5 § *Har upphävts genom CSNFS 2006:15.*

De allmänna råden till 5 § har upphävts genom CSNFS 2006:15.

6 § *Har upphävts genom CSNFS 2006:15.*

7 § *Har upphävts genom CSNFS 2006:15.*

3 kap. Tid som studiehjälp får lämnas för

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om vilken tid som studiehjälp får lämnas för finns i 2 kap. 6 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 2 kap. 6 och 6 a §§ studiestödsförordningen (2000:655). (CSNFS 2007:5).

Läsårets längd

2 § Om läsåret, eller den kurs den studerande läser, är kortare eller längre än 40 veckor, räknas studietiden från och med den första och till och med den sista undervisningsdagen under läsåret eller kursen.

Jul- och sommarlov räknas inte som studietid. (CSNFS 2007:5).

3 § Studietiden räknas för varje kalenderhalvår för sig. Antalet hela tidsperioder om 15 dagar som ger rätt till studiehjälp enligt 2 kap. 6 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) beräknas genom att antalet dagar under kalenderhalvåret delas med 15. (CSNFS 2007:5).

Läsårets fördelning på kalenderhalvåren

4 § Vid beräkningen av antalet hela 15-dagarsperioder för ett läsår eller en kurs som sträcker sig över två kalenderhalvår räknas de överskjutande dagar som bildas på kalenderhalvåren ihop. Detta gäller dock endast om studieuppehållet mellan kalenderhalvåren är högst 90 dagar mellan det första och det andra kalenderhalvåret och högst 30 dagar mellan det andra och det första kalenderhalvåret. När en ny period bildas ska den föras till det senare av de båda kalenderhalvåren. (CSNFS 2007:5).

5 § Om studietiden sträcker sig över två kalenderhalvår och antalet dagar under det ena kalenderhalvåret är mindre än 30, ska dessa dagar läggas till det kalenderhalvår under vilket huvuddelen av kursen infaller. (CSNFS 2007:5).

Studiehjälp för annan tid än läsår

6 § Om den studerande gör ett studieuppehåll, på grund av byte av läroanstalt eller utbildning, jämställs studieuppehållet med studietid om det är kortare än 15 kalenderdagar.

Studieuppehållet räknas från första dagen i uppehållet till dagen innan studierna återupptas. Allmänna lovdagar ska inte räknas med i uppehållet. Studieuppehållet ska dock anses vara i följd, även om det finns allmänna lovdagar under perioden. (CSNFS 2013:6).

De allmänna råden till 3 kap. har upphävts genom CSNFS 2013:6.

4 kap. Extra tillägg

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om extra tillägg finns i 2 kap. 3 och 7 §§ studiestödslagen (1999:1395), samt i 2 kap. 9–14 §§ studiestödsförordningen (2000:655).

Det ekonomiska underlaget

2 § Med inkomst menas den del av det beräknade överskottet i inkomstlagen tjänst, näringsverksamhet och kapital enligt beslut om slutlig skatt för respektive kalenderår som hänförs till de två kalenderhalvår (1 juli–30 juni) inom vilka läsåret eller kursen infaller.

Inkomst av tjänst ska tas upp då den kan disponeras. Inkomst av näringsverksamhet och kapital ska tas upp med hälften av den beräknade inkomsten under vart och ett av de två aktuella kalenderåren. Om inkomsten av näringsverksamhet eller kapital är ojämnt fördelad, får den dock tas upp med den del som kan förutses falla ut på de kalenderhalvår som ansökan gäller.

Även om inkomsten är så låg att den inte behöver deklarerats, ska den räknas in i det ekonomiska underlaget. (CSNFS 2011:9).

3 § I det ekonomiska underlaget ingår även inkomster i utlandet som inte beskattas i Sverige.

Inkomsten räknas om till svenska kronor utifrån den valutakurs som gällde den första bankdagen under det första av de två kalenderår som omfattas vid beräkningen enligt 2 §. (CSNFS 2009:12)

4 § Förmögenhet ska tas upp per den 31 december året före aktuellt läsår.

Om det finns särskilda skäl får förmögenheten vid ansökningstillfället prövas i stället. (CSNFS 2011:9).

Till 4 § meddelar CSN följande allmänna råd

Det kan finnas skäl att bortse från viss förmögenhet om det framstår som uppenbart orimligt att förmögenheten skulle ingå i det ekonomiska underlaget. Detta kan exempelvis vara fallet om den studerandes föräldrars förmögenhet har bestått av bankmedel och dessa har använts till inköp av en familjebostad. (CSNFS 2007:5).

5 kap. Studiehjälp för studier utomlands

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om studiehjälp för studier utomlands finns i 2 kap. 9 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 2 kap. 15–17 §§ studiestödsförordningen (2000:655). Bestämmelser om bidrag för dagliga resor finns i förordningen (CSNFS 1983:17) om bidrag till utlandsstuderande för dagliga resor. (CSNFS 2007:5).

Allmänna bestämmelser

2 § Detta kapitel ska tillämpas för studier utanför Sverige. Bestämmelserna i 3–7 §§ gäller dock endast för studier i ett annat land än Danmark, Finland, Island eller Norge. I övrigt gäller samma bestämmelser om studiehjälp för utlandsstudier som för studier i Sverige.

Med studier utanför Sverige menas i denna författning att den studerande är antagen och inskriven vid en utländsk läroanstalt utanför Sveriges gränser. Med sådana studier avses också studier vid de svenska utlandsskolorna enligt bestämmelserna i 2 kap. 16 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655). (CSNFS 2007:5).

Särskilda bestämmelser för studier utanför Norden

Motsvarande utbildning

3 § Med studier som svarar mot eller är jämförbara med studier vid en svensk läroanstalt eller utbildning enligt 2 kap. 9 § studiestödslagen (1999:1395) menas en gymnasial utbildning som

1. är statlig eller ställd under statlig tillsyn,
2. är ackrediterad av staten, en statlig myndighet eller en organisation som har statens uppdrag att ackreditera utbildningar, eller
3. är ackrediterad av en ackrediteringsorganisation som är allmänt accepterad.

Även en utbildning som inte uppfyller något av villkoren i första stycket men som har godtagbar standard kan, efter prövning av CSN i varje enskilt fall, jämföras med en sådan utbildning. (CSNFS 2007:5).

Studier som inte med lika stor fördel kan bedrivas i Sverige

4 § Den studerande kan få studiehjälp för en yrkesinriktad gymnasial utbildning utomlands som saknas i Sverige eller som innehållsmässigt väsentligt skiljer sig från närmaste svenska motsvarighet. En förutsättning är då att utbildningen kan anses som värdefull för den studerande och för samhället. (CSNFS 2007:5).

5 § Om den studerande bor utomlands med en av eller båda sina vårdnadshavare, kan studiehjälp lämnas för studier i det aktuella landet även om en motsvarande utbildning finns i Sverige. Detta gäller dock endast om minst en av vårdnadshavarna

1. är utsänd av en svensk statlig arbetsgivare för att arbeta i utlandet,
2. är anställd i utlandet av ett svenskt trossamfund eller ett organ som är knutet till ett sådant samfund,
3. är anställd i utlandet av en svensk ideell organisation som bedriver biståndsarbete, eller
4. har studiemedel för studier utomlands enligt 3 kap. 23 § studiestödslagen (1999:1395).

Om den studerande är myndig jämställs med vårdnadshavare den eller de som senast var hans eller hennes vårdnadshavare. (CSNFS 2007:5).

6 § Även om villkoren i 4 och 5 §§ inte är uppfyllda, kan studiehjälp lämnas för studier vid ett United World College eller vid något av de fristående Ettårsprogram som administreras av Universitets- och högskolerådet.

Om det finns särskilda skäl kan den studerande få studiehjälp även i andra fall trots att villkoren i 4 och 5 §§ inte är uppfyllda. (CSNFS 2013:4).

Krav på folkbokföring

7 § Kravet på folkbokföring i 2 kap. 16 § studiestödsförordningen (2000:655) innebär att den studerande ska vara folkbokförd i Sverige i omedelbar anslutning till att han eller hon påbörjar sina studier utomlands.

Undantag från kravet på folkbokföring kan göras om

1. den studerande har varit folkbokförd (eller motsvarande) i ett annat nordiskt land, eller
2. villkoren i 5 § är uppfyllda.

Om det finns särskilda skäl kan undantag göras från kravet på folkbokföring även i andra fall än sådana som avses i andra stycket. (CSNFS 2007:5).

Till 7 § meddelar CSN följande allmänna råd

Vissa grupper som vistas utanför Sverige har fortfarande kvar en nära anknytning till landet och bör därför kunna få studiehjälp även om kravet på folkbokföring inte är uppfyllt.

Om den studerande har fått studiehjälp för studier utanför Sverige, bör han eller hon även fortsättningsvis få sådan till dess att de gymnasiala studierna är avslutade, även om kravet på folkbokföring i Sverige under de senaste två åren inte är uppfyllt. Detta gäller dock som längst till och med första kalenderhalvåret det år den studerande fyller 20 år. (CSNFS 2007:5).

8 § *Har upphävts genom CSNFS 2007:5.*

Utbildningens längd

9 § Undervisningstiden ses som sammanhängande om den studerande börjar en utbildning utomlands i omedelbar anslutning till att han eller hon slutar studierna i Sverige.

Studiehjälp får lämnas för en utbildning som kan betraktas som påbyggnad till en tidigare gymnasial utbildning även om utbildningen är något kortare än tre månader. (CSNFS 2007:5).

Dagliga resor

10 § Bidrag för dagliga resor mellan bostaden och skolan kan, enligt förordningen (CSNFS 1983:17) om bidrag till utlandsstuderande för dagliga resor, lämnas om färdvägen till skolan är minst sex kilometer.

Med bostad menas den studerandes föräldrahem. (CSNFS 2013:4).

11 § Bidrag för dagliga resor lämnas med ett belopp som motsvarar den beräknade kostnaden för resor med allmänna färdmedel.

Om allmänna färdmedel saknas lämnas bidrag för resor enligt de bestämmelser som gäller för statstjänstemän i Sverige. Om resorna görs med bil beräknas bidraget enligt den lägsta statliga ersättningen.

Det högsta bidragsbeloppet för dagliga resor motsvarar det lägsta belopp som den studerande kan få i inackorderingstillägg per månad enligt 2 kap. 7 § studiestödslagen (1999:1395).

Om den studerande får inackorderingstillägg kan han eller hon inte få ersättning för dagliga resor. (CSNFS 2007:5).

12 § *Har upphävts genom CSNFS 2007:5.*

De allmänna råden till 12 § har upphävts genom CSNFS 2007:5.

6 kap. Studiehjälp under sjukdom m.m.

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om studiehjälp under sjukdom, vid ledighet för tillfällig vård av barn, vid ledighet för vård av närstående och vid ledighet i samband med att ett barn under 18 år har avlidit finns i 2 kap. 10 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 2 kap. 18–21 §§ studiestödsförordningen (2000:655). *(CSNFS 2012:4)*

Sjukdom

2 § Om den studerande är frånvarande från undervisningen på grund av sjukdom, ska han eller hon på begäran kunna styrka sin studieoförmåga. *(CSNFS 2007:5)*.

Tillfällig vård av barn

3 § En studerande som är förälder har rätt att behålla studiehjälpen vid frånvaro från undervisningen för tillfällig vård av barn. Med förälder likställs personer som enligt 11 kap. 4–6 §§ socialförsäkringsbalken ska likställas med föräldrar i fråga om rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av barn.

Den studerande har rätt att behålla studiehjälpen i situationer som anges i 13 kap. socialförsäkringsbalken.

Den studerande får behålla studiehjälpen under den längsta tid per kalenderår och barn som anges i 13 kap. socialförsäkringsbalken. *(CSNFS 2010:8)*.

Ledighet i samband med att ett barn har avlidit

3 a § En studerande som är förälder till ett barn som inte har fyllt 18 år har rätt att behålla studiehjälpen vid frånvaro från den verksamhet som ingår i utbildningen i samband med att barnet har avlidit. Med förälder likställs personer som enligt 11 kap. 4–5 §§ socialförsäkringsbalken ska likställas med föräldrar i fråga om rätt till tillfällig föräldrapenning.

Den studerande har rätt att behålla studiehjälpen under högst 14 kalenderdagar och enligt de övriga villkor som anges i 13 kap. 31 f § socialförsäkringsbalken. *(CSNFS 2012:4)*

Vård av närstående

4 § Den studerande har rätt att behålla studiehjälpen vid frånvaro för vård inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller Schweiz av en svårt sjuk närstående enligt 47 kap. 3, 4 och 13 §§ socialförsäkringsbalken. Det villkor som anges i 47 kap. 3 § första stycket 1 socialförsäkringsbalken gäller dock inte. Den studerande får behålla studiehjälpen i högst det antal dagar som anges i 47 kap. socialförsäkringsbalken *(CSNFS 2010:8)*.

Hur den studerande redovisar sin frånvaro

5 § Om den studerande är frånvarande från undervisningen, ska han eller hon kunna styrka orsaken till frånvaron. Vid sjukdom kan frånvaron styrkas med ett läkarintyg. Vid tillfällig vård av barn eller vid ledighet i samband med att ett barn under 18 år har avlidit, kan frånvaron styrkas genom ett intyg att orsaken till frånvaron är sådan som anges i 13 kap. socialförsäkringsbalken. Vid vård av en svårt sjuk närstående ska frånvaron styrkas genom ett samtycke från den sjuke enligt 47 kap. 3 § första stycket 3 och andra stycket socialförsäkringsbalken samt ett läkarutlåtande enligt 110 kap. 25 § första stycket samma balk.

Vid studier i Sverige är det läroanstalten som initialt ska bedöma om den studerandes frånvaro beror på de omständigheter som anges i 2–4 §§. Vid studier utomlands görs motsvarande bedömning av CSN.

Bestämmelser om rapportering till CSN finns i 8 och 9 kap. *(CSNFS 2012:4)*.

7 kap. Minskning av studiehjälp

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om när studiehjälp får minskas finns i 2 kap. 11 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 2 kap. 22–24 §§ studiestödsförordningen (2000:655).

Kriminalvård

2 § Om den studerande är intagen på en kriminalvårdssanstalt men studerar utanför anstalten, lämnas studiehjälp med 25 procent av vad den studerande annars skulle ha haft rätt till. Studiebidrag lämnas dock utan minskning. (CSNFS 2007:5).

3 § *Har upphävts genom CSNFS 2007:5.*

4 § Om den studerande är intagen på en kriminalvårdssanstalt och bedriver studier inom anstalten, lämnas inte någon studiehjälp. (CSNFS 2007:5).

8 kap. Uppgiftsskyldighet för den som tar emot studiehjälp

Bestämmelser i förordning

1 § Bestämmelser om skyldighet att anmäla ändrade förhållanden som har betydelse för rätten till studiehjälp eller för studiehjälpens storlek finns i 2 kap. 25 och 26 §§ studiestödsförordningen (2000:655). (CSNFS 2007:5).

Vad som ska anmälas

2 § Den som tar emot studiehjälp ska anmäla till CSN om

1. de inkomst- eller förmögenhetsförhållanden som låg till grund för beviljning av extra tillägg ändras så att den studerande inte längre har rätt till det, eller endast med ett lägre belopp,
2. den studerande har varit inackorderad men inte längre är det, eller
3. det i övrigt inträffar ändringar i förhållandena som är av betydelse för rätten till studiehjälp eller för studiehjälpens storlek. (CSNFS 2007:5).

3 § Vid studier utomlands ska den som tar emot studiehjälp även anmäla till CSN om den studerande

1. är frånvarande från studierna, eller
2. minskar sin studietakt och detta medför att han eller hon inte längre har rätt till studiehjälp.

Anmälan ska även göras när studierna återupptas eller om studietakten ökar så att den studerande återigen har rätt till studiehjälp. (CSNFS 2012:4).

9 kap. Uppgiftsskyldighet för läroanstalter

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om en läroanstalts skyldighet att lämna uppgifter till CSN finns i 6 kap. 6 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 6 kap. 9 § studiestödsförordningen (2000:655).

Uppgifter om utbildningar

2 § En läroanstalt ska lämna uppgifter om de utbildningar som ger rätt till studiehjälp. Läroanstalten ska även lämna uppgifter om den tid som utbildningarna pågår och om utbildningarnas omfattning. (CSNFS 2007:5).

Uppgifter inför och vid studiestarten

3 § En läroanstalt ska, om CSN begär det, lämna uppgifter om alla utbildningar och om alla studerande, med undantag av studerande i uppdragsutbildning. (CSNFS 2007:5).

Uppgifter under studietiden

4 § En läroanstalt ska lämna uppgifter om

1. studerande som börjar på en utbildning eller som byter utbildning,
2. studerande som har annan studietakt än heltid och studerande som har individuell kursstart och/eller kurslut, och
3. studerande som har varit frånvarande från den verksamhet som ingår i utbildningen av annat skäl än egen sjukdom, tillfällig vård av barn, ledighet i samband med att ett barn under 18 år har avlidit eller ledighet för vård av närstående. (CSNFS 2012:4).

Till 9 kap. 4 § meddelar CSN följande allmänna råd.

En läroanstalt bör inte alltid vara skyldig att rapportera att en studerande bedöms ha en annan studietakt än heltid på grund av ogiltig frånvaro. Detta gäller i de fall då läroanstalten bedömer att den studerande till följd av en funktionsnedsättning inte förstår konsekvenserna av den ogiltiga frånvaron. (CSNFS 2013:6.)

Hur uppgifter ska lämnas

5 § Uppgifter ska lämnas på det sätt som CSN och läroanstalten har kommit överens om. (CSNFS 2007:5).

10 kap. Ansökan

1 § Bestämmelser om ansökan om studiehjälp finns i 2 kap. 13 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 2 kap. 28 och 29 §§ studiestödsförordningen (2000:655).

2 § Ansökan om studiehjälp får avse en hösttermin och en därpå följande vårtermin eller enbart en höst- eller vårtermin. (CSNFS 2007:5).

3 § Ansökan om studiebidrag för studier utomlands, inackorderingstillägg och extra tillägg ska ha kommit in till CSN senast den 30 juni varje år för studier som bedrivits efter den 30 juni året före. Detsamma gäller för ansökan om bidrag för dagliga resor enligt förordningen (CSNFS 1983:17) om bidrag till utlandsstuderande för dagliga resor. (CSNFS 2007:5).

4 § Ansökan ska göras på blanketter som CSN bestämmer. (CSNFS 2007:5).

5 § Uppgifterna i ansökan ska på begäran kunna styrkas. (CSNFS 2007:5).

6 § *Har upphävts genom CSNFS 2021:1.*

11 kap. Utbetalning

Bestämmelser i förordning

1 § Bestämmelser om utbetalning av studiehjälp finns i 2 kap. 31–34 §§ studiestödsförordningen (2000:655).

Betalningsmottagare när den studerande är omyndig

Ensam vårdnad

2 § Studiehjälp betalas ut till den som har ensam vårdnad om en omyndig studerande. (CSNFS 2014:3).

Gemensam vårdnad

3 § När föräldrar har gemensam vårdnad om en omyndig studerande betalas studiehjälpen ut till den av dem, som senast tog emot allmänt eller förlängt barnbidrag för den studerande, eller till dem båda med hälften vardera, om de båda senast tog emot allmänt eller förlängt barnbidrag för den studerande.

Anger föräldrarna i en gemensam anmälan till CSN att en av dem ska vara betalningsmottagare, eller att studiehjälpen ska betalas ut med hälften till dem vardera, betalas dock studiehjälpen ut i enlighet med föräldrarnas anmälan.

Om det inte finns någon uppgift om vem som senast tog emot allmänt eller förlängt barnbidrag för den studerande och föräldrarna inte heller har anmält till CSN vem av dem som ska vara betalningsmottagare, betalas studiehjälpen ut med hälften till vardera föräldern.

Första och andra styckena tillämpas inte om annat följer av 4 eller 6 § eller 2 kap. 33 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655). (CSNFS 2014:3).

4 § Har föräldrar, som inte bor tillsammans, gemensam vårdnad om en studerande gäller följande.

1. När den studerande varaktigt bor tillsammans med endast en förälder betalas studiehjälpen till den föräldern, om han eller hon har gjort anmälan om det.

2. När den studerande bor varaktigt hos båda föräldrarna (växelvist boende), betalas studiehjälpen med hälften till vardera föräldern efter anmälan av någon av dem.

(CSNFS 2014:3).

5 § En studerande ska anses ha varaktigt boende hos en förälder, om sådant boende görs sannolikt av den föräldern.

En studerande ska anses ha växelvist boende, om sådant boende görs sannolikt av den föräldern som har anmält att studiehjälpen ska betalas ut med hälften till vardera föräldern.

(CSNFS 2014:3).

6 § Om en förälder, som enligt 3 eller 4 § ska ta emot studiehjälpen, under en längre tid inte kan delta i vårdnaden på grund av frånvaro, sjukdom eller något annat skäl, ska studiehjälpen betalas ut till den andra föräldern. (CSNFS 2014:3).

Särskilt förordnade vårdnadshavare

7 § För studerande med två särskilt förordnade vårdnadshavare gäller det som föreskrivs i 3-6 §§ om den studerandes föräldrar i stället den studerandes vårdnadshavare.

(CSNFS 2014:3).

Utbetalning till annan

8 § Av 2 kap. 33 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) framgår att studiehjälp för en omyndig kan betalas ut till en socialnämnd eller någon annan om det finns särskilda skäl. (CSNFS 2014:3).

Till 2 kap. 33 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) meddelar CSN följande allmänna råd

Om en socialnämnd eller annan än familjehem är den som senast tog emot den studerandes barnbidrag eller förlängda barnbidrag bör det alltid anses finnas särskilda skäl att betala ut studiehjälpen till samma betalningsmottagare.

Om ett familjehem är den som senast tog emot den studerandes barnbidrag eller förlängda barnbidrag och har gjort så under minst ett års tid, bör det anses finnas särskilda skäl att även betala ut studiehjälpen till familjehemmet. (CSNFS 2014:3).

Anmälan om betalningsmottagare

9 § En anmälan om vem eller vilka som ska vara betalningsmottagare av studiehjälp ska göras skriftligt till CSN. (CSNFS 2014:3).

Villkor för utbetalning

10 § Uppgift som styrker att den studerande bedriver de studier för vilka studiehjälpen har beviljats ska ha kommit in till CSN senast den 30 juni varje år för studier som bedrivits efter den 30 juni året före.

Om det finns särskilda skäl kan studiehjälp betalas ut även om ett sådant styrkande kommer in senare. (CSNFS 2014:3).

11 § Studiehjälp betalas ut månadsvis i efterskott den sista bankdagen varje månad. Om en utbetalning inte har hunnit verkställas, görs den i stället så snart som möjligt.

Om studierna påbörjas i mitten av augusti, görs den första utbetalningen för terminen den sista bankdagen i september. (CSNFS 2014:3).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Till CSNFS 2001:6

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2001.

Till CSNFS 2001:16

Denna författning träder i kraft två veckor efter den dag då författningen enligt uppgift på den utkom från trycket i nämndens författningssamling. (Utkom från trycket den 28 december 2001).

Till CSNFS 2003:5

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2003.

Till CSNFS 2005:1

Denna författning träder i kraft två veckor efter den dag då författningen enligt uppgift på den utkom från trycket i nämndens författningssamling. (Utkom från trycket den 9 mars 2005).

Till CSNFS 2006:11

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2006.

Till CSNFS 2006:15

Denna författning träder i kraft den 15 november 2006.

Till CSNFS 2007:5

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2007.

Till CSNFS 2009:2

1. Denna författning träder i kraft den 1 juli 2009 och tillämpas för studier från och med läsåret 2009/10.

2. För studerande som före den 1 juli 2009 har beviljats inackorderingstillägg för studier i Norden ska äldre bestämmelser i 1 kap. 8 och 9 §§ fortfarande tillämpas för tid efter den 1 juli 2009, under förutsättning att de studier som inackorderingstillägg söks för är en direkt fortsättning på de studier som inackorderingstillägg tidigare har beviljats för.

Till CSNFS 2009:8

Denna författning träder i kraft den 1 december 2009.

Till CSNFS 2009:12

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2010 och tillämpas första gången för ansökan om extra tillägg som avser läsåret 2010/11.

Till CSNFS 2010:8

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2011.

Till CSNFS 2011:4

1. Denna författning träder i kraft den 1 juli 2011 och tillämpas för utbildningar som påbörjas från och med den 1 juli 2011.

2. För utbildningar som har påbörjats före den 1 juli 2011 tillämpas 1 kap. i dess äldre lydelse.

Till CSNFS 2011:9

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2012.

2. 4 kap. 2 § i sin äldre lydelse gäller fortfarande för 2013 och tidigare års taxeringar.

Till CSNFS 2012:4

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2012.

Till CSNFS 2013:4

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2013.

Till CSNFS 2013:6

Denna författning träder i kraft den 29 november 2013.

Till CSNFS 2014:3

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2014.

Till CSNFS 2015:5

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2016.
2. Inackorderingstillägg får lämnas enligt äldre föreskrifter även för tid därefter, dock längst till utgången av juni 2019, till studerande som före den 1 januari 2016 har påbörjat utbildning vid en sådan internatskola som vid utgången av 2015 hade ställning som riksinternatskola.